

సుఖాంతం

రచన :

శ్రీ శరత్ చంద్ర పట్నాయక్.

'రాజారావ్' తన చేతి వాచీకే చూడనా గాడు. సరిగ్గా 12 గం|| అయింది. సందేహం కలిగిందే వెలు, ఇంచు మించి 12 గం|| కి రెండు, మూడు నిమిషాలు తేడా ఉంది. తీయని కలలు కని సుఖంగా నిద్రపోయే సమయం.

తేలికమీద పు సకాలు చిందర వందరగా పడి యున్నాయి. ఫేను గాలికి అటు ఇటు కొట్టుకుంటున్నాయి. రేడియో విదేశీ సంగీతాన్ని వినిపిస్తుంది. రాత్రి 12 తరువాత విదేశ సంగీతం కాపోతే మనదేశపు సంగీతం ఎలా వస్తోంది.

రాజారావ్ మనసు అలోచనతో నిండసాగాయి. ఎలాగైనా తను నిద్రపోవుటకు ప్రయత్నించాడు.

అయినా ఆత్రుత మనసుకి నిద్ర అంత వేగంగా రాదు. చిరాకుగా రేడియో స్వీచ్ ఆఫ్ చేశాడు. సిగరెట్లని ముట్టించాడు.

ఒకే దీక్షగా తేలికమీద నున్న గీతాంజలి ఫోటోకే చూడసాగాడు. వెళ్ళయిన తరువాత తను, గీతాంజలి తీయించుకున్న ఫోటో అది. గీతాంజలిని తన దానిగా చేసుకొనుటకై ఎన్నో కష్టాలు పడాడు పాపం. ఆఖరుకు తనకే జయం కాబట్టి ఎంతో మురిసి పోయాడు కూడా.

గీతాంజలి కేవలం అందగ తే కాదు, తెలివితేటలూ కూడా చాలా బుదిమంతురాలు రాజారావ్ మతంలో. సిగరెట్ల ముక్కను చిరాకుతో కింద వేసి కాలితో నొక్కసాగాడు.

గీత, ఇంతవరకు రాలేదు. ఒచ్చుంటే కారు హార్న్ వినబడి ఉండును. రాధిక ఇంట్లో అసలు ఇంతవరకు ఎంటి చేసుంది? ఆవేశ రాధిక కొడుకు పుట్టినరోజు. గీతా క్లాస్ మేట్, రాధిక, రాజారావ్ ని కూడా ఆహ్వానించింది! కాని రాజా తెలిసి కూడా వెళ్ళలేదు. అందుకు గీత ఒక్కతే వెళ్ళింది. రాధిక భర్త 'రవికాంత్'; రీడర్ గాయున్నాడు. ఒకరోజు గీత అతని నూజెంట్. ఆమె కోసం రవికాంత్ ఎన్నో పాట్లుపడ్డాడు. కాని కొన్ని పరిస్థితుల్లో ఆమె, తనకు దక్కలేదు.

పుట్టినరోజు పండగలో గీతను చూసి రవికాంత్ ఎంతో సంతోషించుంటాడు. మునుపటి కలలు ఈనాడు నిజమైందని ఎంతో మురిసి పోయింటాడు. గీత ఇప్పటికి రాకపోవుట దీనికి కారణమే ఉండొచ్చు. మరింత ఆలస్యం ఆవుతున్నా కొలది, రాజామనసులో ఎన్నో అనుమానాలు చెలరేగాయి.

తన పెళ్ళయిన ఒక సం॥ తరువాత రాధిక పెళ్ళి అయింది. రాజాకి సంతానం అంటే ఎంతో భయం. తన తల్లి ఒకనాడు ఎలాగే రాజాని కని మరణించిందో, ఆ సంగతి తను ఎన్నడూ మరువలేదు. దీనికి మూలంగా తాను, ఎన్నడూ తండ్రి కాకూడదని నిశ్చయించు కున్నాడు. గీతకు ఇది ఎంత మాత్రం ఇష్టంలేదు.

ఆ తొలిరాత్రి, కానుకగా గీతకు, రాజా కొన్ని కుటుంబం నియంత్రణ, మాత్రలు ఇచ్చియుండెను. ఇదంతా ఆలోచిస్తున్న రాజా ఎప్పుడో నిద్రపోయేడు.

* * * *

తెల్లవారి లేవగా; రాజా పక్కనే పడుకోసున్నది గీత, చీర నా మార్పుకోలేదు. ఆమె మేకప్ ఆప్పటికి చెక్కు చెదరకుండా అలాగే ఉంది. ఆమె వేపు చూస్తుంటే అదోరకం జాలి కలిగింది రాజాకి. అప్పుడే గీత కూడా లేచింది. తెల్లవారి ఈ కోజు మీ ముఖం చూసేను. ఈ కోజు నా అదృష్టం చాలా బాగుంటాది!

అదృష్టవంతురాలివి, నీ అదృష్టం ఎప్పుడు బాగానే ఉంటుంది గీతా! 'నేను అదృష్ట వంతురాలినేలే, ను మీరు అదృష్ట వంతులు కారా?'

'తప్పకుండా గీతా'
నేనంత అదృష్టవంతుణ్ణి కాకుంటే, నిన్ను సలు పెళ్ళి చేసుకో గలిగిండునా! రాజు భుజంమీద మెల్లగా చేయి వేసింది.

* * * *

మన వ్యాపారంలో చాలా నష్టం వచ్చింది గీతా! నిజంగానా! నుమారు అక్షుకి పెనే! లారీ ఎక్కి డెంట్ లో, సరకుతో సహా నష్టం అయింది. ఫోన్ రింగ్ ఆవగా, రాజా అందుకున్నాడు. 'హలో! మేనేజర్ రాజారావు స్పీకింగ్! ఆ! ఆపిర్స్, ఆరెంజ్ వగైరా కొన్ని ప్రాట్స్ అరంట్ గాకావాలి. ఇప్పటికి 10,000 బోటల్స్ స్కామ్ రడీగా ఉన్నాయి. ఇంకా 10,000 బోటల్స్ తయారైతే వెంటనే రవాణా జేయించాలి.

అలాగా! ఐతే మళ్ళాక లారీ ఇప్పుడే బెంగళూర్ పంపిస్తున్నాను. తరువాత నేను స్వయంగా కారులో వెళతాను. ఓ. కే. సర్.

అరంట్ గా నేను బెంగళూర్ వెళ్ళాలి గీతా! నేను కూడా మీతో ఒస్తానండి. ఒద్దు గీతా! పనిమీద వెళ్ళేది నేను.

రాజా వెళ్ళేవరకు ఆలా ఫోరి కోలో నిలబడిపోయింది గీతా, కారు స్పీడ్ గా రోడుమీదకు దూసుకుపోయింది. గీతా ఒక్కటికి ఇంట్లో వీమి తోచలేదు. రవికాంత్ పరసనల్ ఫోన్ రింగ్ అవుతుంది.

'హలో, స్ట్రీ కంఠం!
మాటాడుతున్నది ఎవరో చెప్పి చూడండి?
ఓ! గీతా!

ఏంటలా ఫోన్ చేశావు. ఇంట్లో ఏం తోచలేదండీ! మీవారితో నీకు ఊసుపోలేదా? మావారు పనిమీద బెంగళూర్ వెళ్ళారు. ఐతే నువ్వే ఇక్కడి కొచ్చి మరి! కారులేదుగా, మీరే వస్తే బాగున్ను. ఓ. కే. ఫోరి కోలో రవికాంత్ కి ఎదురు చూస్తుంది గీతా. ఓ వెన్ టూప్ కారు గాలిలో తమ ఇంటికే దూసుకొస్తుంది. ప్లీజ్ గెట్ ఇన్ గీత, అలా బీచ్ వేపు వెళ్ళాం. ఫంట్ సీట్ లో కూర్చుంది గీత. ఆమె తెలటి 'తురిలిన్' చీర కట్టింది. మెడలో డైమెండ్ నెక్లీస్ తళతళ మెరిసి పోతోంది. పెళ్ళి అయిన తరువాత కూడా నువ్వు మరీ చిన్నదానివి ఐపోతున్నావ్ గీతా!

(తరువాయి 42వ పేజీలో)

Tel : Export. Phone : 153

మా హృదయపూర్వకన దీపావళి ఆభినందనలు

వినుగు బ్రాండ్

CKC

సి. కె. సి. బనియన్ను
ధరించుటకు హాయి నిచ్చును.
అన్ని చోట్ల దొరకును.

తయారించువారు :

The Carnataka Knitting Co.
Post Box No. 252
TIRUPUR-2.

నాన్న! పిన్ని ఇంట్లో లేదు. ఎక్కడికో వెళ్ళి పోయింది.

అత! పద ఎక్కడికి వెళ్ళిందో చూద్దాం. ఎక్కడికీ వెళ్ళ దు లోపలవుండి వుంటుంది అంటూ లోపలికి వెళ్ళేడు విజయ భ ర.

గది అంతా ఖాళీగా వుంది. ఎంతో అందంగా వున్న గది ఎన్నోరోజులనుంచో చెత్తపెట్టినట్లు గది అంతా వెల వెల బోతున్నది. ఎదురుగుండా గాలికి రెపరెపలాడుతున్న కాగితం కిటికీమీద కనిపించింది. రాత్రి జరిగిన సంఘటన వసంతకు తెలిసే ఈపని చేసిందని లెటర్ చదవటం ప్రారంభించేడు.

అక్కా! నానుంచి రాత్రి జరిగిన సంభాషణవిన్నాను. మీ సంసారం ఆలా చిన్నా, భిన్నం అవుతుందని వూహించలేదు. కాని నేను ఏ అపరాధం చెయ్యలేదు. నామీద లేనిపోని అనుమానాలు పెట్టుకున్న లోకం గుడిది. చివరకు నువ్వు కూడా నామీద నింద వేసేవే నేను చేసిన తప్పేమిటో నాకు అంతూ చిక్కలేదు అందరితో సోషల్ గా మాట్లాడడమే ఒక తప్పుగా భావించేరు. ప్రాణంకన్న మిన్నగా నిన్ను చూచుకున్నాను. నాకు తోడుదొరికినందుకు ఎంతగానో గర్వపడాను. కానీ ఇటువంటి అపనిందలు పడపలసి వస్తుందని కలలో కూడా వూహించలేదు. అందుకే నేను ఇల్లు ఖాళీ చేసి వెళ్ళిపోతున్నట్లు కూడా చెప్పలేక పోయాను. పెద వాళ్ళ దెబ్బలాటలు చిన్న వాళ్ళకు ఏం తెలుస్తాయిలే అతను ఏమీ ఆనకు ఇకమీదట ఎప్పుడూ మీ యింటి ఛాయలకే రానక్క! అతను ఏడిపించకు భావగారికి నా కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా నమస్కారములు అందజేయి నన్ను తుమిస్తావని ఆశిస్తున్నాను, వచ్చే జన్మలోనైనా నీ ఋణం తీర్చుకుంటాను.

నిర్భాగ్యులు జీవి వసంత.

ప్రభాకర్ కళ్ళు ఒక్కసారి చెమర్చేయి. నిట్టూర్పు విడుస్తు ఆ వుత్తరాన్ని అక్కడే తునకలుచేసి కిటికీ ద్వారా పడేసేడు. అతను ఎత్తుకొని లోపలికి వెళ్ళి పోయేడు.

అప్పటికి మంచు కొంచెం కొంచెంగా తగ్గింది. వెలుగు కిరణాలు కనబడుతున్నాయి. దూరాన్న మంచులో కప్పుకుపోయిన ఇళ్ళు కనబడుతున్నాయి. పాపం విజయకి ఇంకా నామీద కోపం తగ్గలేనట్లున్నది. అత యింకా ఆలా ఏడుస్తునే వుంది. జరిగిన సంఘటన ఒక్కసారిగా మనస్సుకు జ్ఞాపకం రాగానే గుండె బరువు ఎక్కినట్లు అయింది. కంటిసీరు తుడుచుకొని తలుపులు మూసి లోపలకు పోయింది వసంత.

(26వ పేజి తరువాయి)

'నిజంగానా': మరి పిల్లలు జిల్లలు లేరుగా! బ్రీచ్ కోడ్ మీదుగా కారు స్పీడ్ గా దూసుకుపోతుంది. అంత స్పీడ్ గా మీరు డ్రైవ్ చేసే నాకు భయము వేస్తుందండీ? నేనుంటుండగా నీకేం భయం గీతా! జనసంచారం లేని జాగాలో ఎక్సిడెంట్ జరగదులే. స్టీరింగ్ మీద నుంచి ఒక చెయ్యి తీసి గీతకు మరికొంచ దగ్గరగా కూచో బెట్టుకున్నాడు రవికాంత్.

జీవితంలో ఎన్నో తియ్యని కలలు కన్నాను రవి కాంత్! కలలు కలలుగా మారిపోయాయి. కథలుగా జరిగి పోతున్నాయి. నాలో నుఖం ఎంతమాత్రం లేకుండా పోయింది. నీలాంటి అదృష్టవంతురాలికి నుఖం కేంలాంటి గీతా! మీకు తెలియదు రవికాంత్! నేను తల్లిని కాలేక పోతున్నాను, అదే నా దుఃఖానికి కారణము.

ఫరవాలేదు గీతా నువ్వు తప్పకుండా తల్లిని కాగలుగు తావ్. ఏమో రవికాంత్.

ఆలా కబ్బకి వెళ్ళాం ఏదో, మనసుకి కాస కాంతి కలుగుతుంది. కబ్బ అనగానే గీతకు ఎక్కడ లేని అనందం కలిగింది. అమె చాలా సినిమాలలో కబ్బలను చూసింది, పుస్తకాలలో కూడా చదివింది; గాని కళ్ళార చూచుట ఇదే మొదలు.

'హలో సార్!' ఇవాళ ఇలామీ ఆవిడ్నికూడా తీసు కొచ్చేకారు! వారి ఇరువురిని స్వాగతంచేస్తూ, పీలా దాన్ని గదిలోకి తోడ్చుకొని పోయింది. గీత ఒక్కసారి ఆశ్చర్యపోయింది. తన కళ్ళను తానే నమ్మలేక పోయింది. అక్కడ చూసిన దృశ్యం నిజమో, కలో తెలుసుకోలేక పోయింది. ఆదిగో చూడు గీతా! నీ రాజా ఆ మంజులతో ఎలా మత్తుగా ప్రవర్తిస్తున్నాడో! మైకంలో ఉన్న రాజాని, పీలా తన బాహువులలో బంధించి వుంది. గీత మూర్ఛపోతోందని అనుకున్నాడు. ఇక వెళదాం పద రవికాంత్! నిన్ను ఈ దృశ్యం చూపించి చాలా తప్పు పరిచేశాను గీతా! ఇందులో తప్పేముంది! అనుకోకుండా ఒచ్చేం; అనుకోకుండా పోదాం!

ఇంటికి చేరుకునే సరికి రాత్రి 11 గం|| అయింది భోజనం చేసి నిద్రపోయింది గీత. ఎమండీ! ఇంకానిత్ర వేవరా! త్వరగా లేవండీ! వేరే గదిలో పడుకున్న భర్తని లేపింది గీత. ఉండు గీత కాస్త కొంచెం నేవు పడుకో నియ్యి. రాత్రి చాలా లేట్ గా వచ్చాను. పాపం! చాలా పనులుండేవి గావల! ఓను గీత చాలా...నవ్వింది మీ వాలకం చూస్తే నవ్వుస్తుందండీ. ఆ కళ్ళు రెండు చాలా లోతుకు మూరేయ్. చాలా బలహీనంగా ఉన్నారే!

(తరువాయి 44వ పేజీలో)

సాహిత్యము - దేశచరిత్ర

* రచన : శ్రీ టి. బి. కృష్ణమూర్తి *

హితముతో కూడినది సాహిత్యము-మాన వౌన్నత్యము ననుసరించియే సాహిత్య వికాసము కూడ జరుగును. దేశకాల పరిస్థితులనుబట్టి, మానవ శ్రేయస్సునకు అనుగుణముగ సాహిత్యము భిన్నరూపములుగ వ్యక్తమగుచుండును. మానవుడు శాంతి సౌఖ్యములనుకోరును. సంఘమునందు శాంతి భద్రతలు స్థాపింపబడినప్పుడే కాని మానవునకు నుఖము కలుగదు.

సాహిత్యపథములో కవికలమునకు, దేశజనమునకు అత్యంతానుభందమున్నది. కాని సాంఘిక, వ్యక్తిగతములనబడు ద్వివిధానుబూతులకు భంగము వాటిల్లకుండ సాహిత్యకారుడు చేయగలడు. మొదటిది సాంఘికానుభూతి. మానవుడు సంఘజీవి. తనకోటి మానవునిదుఃఖము తనహృదయమునుకూడ కలవరపఱచి విషాదపఱచును. ఇదితనతోటివానితో గల సాంఘిక సంబంధమును వ్యక్తీకరించుచున్నది. సాహిత్యము-సమానత్వ ముపదేశించి సమైక్యభావనను సాధించును.

రెండవది వ్యక్త్యనుభూతి. మనుష్యునికి గల వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యతను నిరూపించును. ఐనను, మనుష్యునికి మధ్య సౌహార్దము, సమభావము నుస్థాపితమైనప్పుడే విశ్వకల్యాణము సార్థకమగును. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు, సాంఘిక

(42వ పేజీ తరువాయి)

బాత్ రూఠికి వెళ్ళి అద్దంలో ముఖం ఒక్కసారి చూసే మీకే తెలుసుంది, ఈ రూపు రెండురోజుల్లో మారిపోతుంది గీతా! ఐనా ఈ రోజు చాలా సంతోషంగా ఉన్నావు; ఏంటి సంగతి గీతా? మీ సంతోషం మరి నా సంతోషం కాదా!

అంటే! అదే! సంకతేలో తెలుసుకొనుటకై రాజా తన చేతుల్లోకి తీసుకొన్నాడు గీతాని. వదలండి! కొద్ది రోజుల్లో మీరు తండ్రి కాబోతున్నారు. కోపంతో రాజా ఆమెను వదిలించుటకు ప్రయత్నించేడు. కానీ ఆమె గట్టిగా రాజాను పట్టుకుంది. రాజాకు అప్పుడు, తెలిసింది తను కలలు గన్నానని.

భృదయమునకు భంగము వాటిలకుండ సాహిత్యకారుడు వాటిని పునరుజ్జీవింప జేయును. దేశము కోసము మహాకవి గురజాడ 'దేశమంటే మట్టికాదోయ్-దేశమంటే మనుషులోయ్' అని పరమ సత్యాన్ని ప్రబోధించినారు. దేశచరిత్రలను ఆవలోకించుచు అభ్యుదయకవి శ్రీ శ్రీ 'ఏదేశచరిత్ర చూచినా-ఏమాన్నది గర్వకారణం, నరజాతి చరిత్ర సమస్తం-పరపీడన పరాయనత్వం' అని నిరూపించినారు. మానవ చరిత్రను పరిశీలించినచో మానవ సంఘ వికాసముతో బాటు సాహిత్య-వికాసము కూడ జరుగుచున్నట్లు గుర్తింప గలము.

మన సాహిత్యము తూర్పు చాళుక్యులకాలమున వెలుగునకు వచ్చెను. ఆది పదుకొండవ శతాబ్దము. ఆనాటికి పూర్వము సాహిత్యము శిలలపై శాసనములుగ ఆంధ్రదేశమున అచ్చటచ్చట కానవచ్చుచుండెను. సంస్కృతభారతమును-ఆంధ్రీకరించిన 'ఆదికవి' నన్నయభూటారకుడు ఆంధ్రసాహిత్యమున మొట్టమొదట విప్లవము తెచ్చెను. తమకు అందజేసిన 'పంచమవేదము' నెడి ఈ ఉత్తమకానుకకు తెలుగు ప్రజ నన్నయకు సర్వదా కృతజ్ఞులు.

రాజ్యకాంక్ష చే వీరశైవులు వేంగిపై దండెత్తిరి. వీరికి వైదికమునగల వర్ణాశ్రమధర్మములనవసరములు. కనుక, సంస్కృత పద భూయిష్టమైన నన్నయ రచనకు భిన్నముగ ప్రజారంజములగు 'ద్విపదలు' వ్రాసిరి.

15 వ శతాబ్దిలో దేశము ప్రకాంతముగను, సుభిక్షముగనుండెను. దారిద్ర్యమునకు దారి లేకుండెను. ఇట్టి వాతానరణముగ సాహిత్యము శృంగారభరితమై యుండెను. ప్రకృతి రామణీయకమును, వసుగుణ వర్ణనలును, వివిధవర్ణనలతో, దీర్ఘ సమానములతో, అలంకార భూయిష్టమై, సాంప్రదాయ బద్ధముగ సాహిత్యము వెలసెను. కవి సార్వభౌముడు శ్రీ నాధుడీ కాలముననే శృంగారరస ప్రధానములైన శృంగార నైషధము, హరవిలాసము, కాశీఖండము, వీధినాటకము ఇత్యాదులను రచించెను. భక్తి లాలనుడగు పోతన భక్తజన ప్రിയతమ గ్రంథము-శ్రీ మదాంధ్ర భాగవతమును రచించెను. మానవ చిత్తప్రవృత్తుల ననుసరించి కూడ సాహిత్య